

Ordliste

**International Federation
of Accountants**

© 2009

revisorforeningen•no

International Auditing and Assurance Standards Board

ORDLISTE

**Analytiske handlinger* (Analytical procedures) – evalueringer av finansiell informasjon gjennom en analyse av plausible sammenhenger mellom både finansielle og ikke-finansielle data. Analytiske handlinger omfatter også slike undersøkelser som anses nødvendige, av identifiserte fluktuasjoner eller sammenhenger som ikke stemmer overens med annen relevant informasjon eller som avviker fra forventede verdier med et betydelig beløp.

**Anmodning om negativ bekreftelse* (Negative confirmation request) – en anmodning hvor den bekreftende part svarer direkte til revisor utelukkende dersom den bekreftende part er uenig i informasjonen i anmodningen.

**Anmodning om positiv bekreftelse* (Positive confirmation request) – en anmodning hvor den bekreftende part svarer direkte til revisor og opplyser om den bekreftende part er enig eller uenig i informasjonen i anmodningen, eller gir den informasjonen revisor ber om.

**Annen informasjon* (Other information) – finansiell og ikke-finansiell informasjon (annet enn regnskapet og tilhørende revisjonsberetning) som er inkludert, enten bestemt ved lov eller forskrift eller er vanlig praksis, i et dokument som inneholder det reviderte regnskapet og tilhørende revisjonsberetning.

Ansvarlig part (Responsible party) – personen(e) som

- på et oppdrag med direkte rapportering er ansvarlig for saksforholdet, eller
- på et påstandsbasert oppdrag er ansvarlig for saksforholdspåstanden (påstanden) og kan være ansvarlig for saksforholdet.

Ansvarlig part kan, men behøver ikke være den part som engasjerer den praktiserende revisor (den oppdragsgivende part).

**Anvendte kriterier* (i relasjon til ISA 810¹) (Applied criteria) – kriteriene som er anvendt av ledelsen ved utarbeidelsen av det sammenfattede regnskapet.

Applikasjonskontroller i informasjonsteknologi (Application controls in information technology) – manuelle eller automatiserte rutiner som vanligvis settes inn på et forretningsprosessnivå. Applikasjonskontroller kan være av forebyggende eller avdekkende art og er utformet for å sikre integritet i regnskapsregistre. Følgelig er applikasjonskontroller forbundet med rutiner som anvendes for å initiere, registrere, prosessere og rapportere transaksjoner eller andre økonomiske data.

**Arbeidsvesentlighet* (Performance materiality) – det eller de beløpene som er fastsatt av revisor som lavere enn vesentlighetsgrensen for regnskapet totalt sett for å redusere muligheten for at summen av ikke-korrigert og uavdekket feilinformasjon overstiger vesentlighetsgrensen for regnskapet totalt sett, til et hensiktsmessig lavt nivå. Dersom det er relevant, benyttes arbeidsvesentlighet også om det eller de beløpene som er fastsatt av revisor som mindre enn vesentlighetsgrensen eller -grensene for bestemte transaksjonsklasser, kontosaldoer eller tilleggsopplysninger.

* Begrep som er definert i ISA-ene.

† Begrep som er definert i ISQC 1.

¹ ISA 810 «Uttalelser om sammenfattede regnskaper».

Attestasjonsoppdrag (Assurance engagement) – et oppdrag der en praktiserende revisor gir uttrykk for en konklusjon som er ment å øke graden av tillit hos de tiltenkte brukerne som ikke er ansvarlig part vedrørende vurderingen av eller målingen av saksforholdet mot kriterier. Resultatet av vurderingen eller målingen av et saksforhold er informasjonen som fremkommer ved å anvende kriteriene på saksforholdet (se også «informasjonen om saksforholdet»). Under «Det internasjonale rammeverket for attestasjonsoppdrag» er det to typer attestasjonsoppdrag en praktiserende revisor har anledning til å utføre: attestasjonsoppdrag som skal gi betryggende sikkerhet og attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet.

Attestasjonsoppdrag som skal gi betryggende sikkerhet – Målet med et attestasjonsoppdrag som skal gi betryggende sikkerhet er å redusere risikoen ved attestasjonsoppdraget til et akseptabelt lavt nivå under hensyn til omstendighetene ved oppdraget,² som grunnlag for at revisors konklusjon kan uttrykkes i en positiv form.

Attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet – Målet med et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet er å redusere risikoen ved attestasjonsoppdraget til et nivå som er akseptabelt under hensyn til omstendighetene ved oppdraget, men der risikoen er større enn ved et attestasjonsoppdrag som skal gi betryggende sikkerhet, som grunnlag for at revisors konklusjon kan uttrykkes i en negativ form.

Attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet (Limited assurance engagement) – se «attestasjonsoppdrag».

Attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet (Reasonable assurance engagement)) – se «attestasjonsoppdrag».

**Avsnitt om «andre forhold»* (Other Matter paragraph) – et avsnitt i revisjonsberetningen som henviser til et annet forhold enn de som er presentert eller beskrevet i regnskapet, og som etter revisors skjønn er relevant for brukernes forståelse av revisjonen, revisors oppgaver og plikter eller revisjonsberetningen.

Avtalte kontrollhandlinger (Agreed-upon procedures engagement) – et oppdrag der revisor er engasjert for å utføre revisjonsmessige handlinger som er avtalt mellom revisor og foretaket og eventuelle tredjeparter, og å rapportere om de avdekkede forhold. Mottakerne av uttalelsen må trekke sine egne konklusjoner på grunnlag av revisors uttalelse. Uttalelsen er forbeholdt de parter som har avtalt hvilke kontrollhandlinger som skal utføres, da andre som ikke er klar over hensikten med kontrollhandlingene, kan feiltolke resultatene.

**Avvik* (Exception) – et svar som indikerer et avvik mellom informasjonen som bes bekreftet, eller som foreligger i enhetens regnskapsmateriale, og informasjonen som gis av den bekreftende part.

**Balansedagen* (Date of the financial statements) – sluttdatoen for den siste perioden som dekkes av regnskapet.

Beslektede tjenester (Related Services) – «Attestasjonsbeslektede tjenester» omfatter avtalte kontrollhandlinger og kvalifisert utarbeidelse av regnskaper.

² Omstendighetene ved oppdraget omfatter vilkårene for oppdraget, herunder hvorvidt det er et attestasjonsoppdrag som skal gi betryggende sikkerhet eller et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, karakteristiske trekk ved saksforholdet, kriteriene som skal benyttes, antatte brukeres behov, relevante karakteristiske trekk ved den ansvarlige part og dens omgivelser, samt andre forhold, for eksempel transaksjoner, betingelser og skikker som kan ha betydelig virkning på oppdraget.

*†*Betryggende sikkerhet* (Reasonable assurance) (i forbindelse med et attestasjonsoppdrag, herunder revisjon) – et høyt, men ikke absolutt, sikkerhetsnivå.

Betydning (Significance) – en saks relative viktighet, sett i dens sammenheng. Betydningen av en sak blir bedømt av den praktiserende revisor i den sammenheng den blir vurdert i. Dette kan for eksempel omfatte rimelige utsikter til hvordan den kan endre eller influere på beslutninger som tas av tiltenkte brukere av den praktiserende revisors rapport; eller som et annet eksempel der sammenhengen er en bedømmelse av hvorvidt en sak skal rapporteres til dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll, hvorvidt saken vil bli oppfattet som viktig av dem i relasjon til deres plikter. Betydning kan vurderes i sammenheng med kvantitative og kvalitative faktorer, som relative tyngde, type og effekt på saksforholdet og de tiltenkte brukeres eller mottakeres uttrykte interesser.

**Brudd på lover og forskrifter* (Non-compliance) (i sammenheng med ISA 250³) – enhetens unnlatelser eller handlinger, enten de er gjort med hensikt eller uaktsomt, som er i strid med gjeldende lover eller forskrifter. Eksempler på slike handlinger er transaksjoner som er inngått av enheten eller i enhetens navn, eller på enhetens vegne av dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll, ledelsen eller medarbeidere. Brudd på lover og forskrifter omfatter ikke de personlige unnlatelsene eller handlingene (som ikke er knyttet til enhetens forretningsvirksomhet) til dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll, ledelse eller medarbeidere i enheten.

**Brukerenhet* (User entity) – en enhet som bruker en serviceorganisasjon og hvis regnskap blir revidert.

**Brukerrevisor* (User auditor) – en revisor som reviderer og avgir beretning til regnskapet til en brukerenhet.

*†*Notert enhet* (Listed entity) – en enhet hvis aksjer, andeler eller gjeld er notert på en anerkjent børs eller omsettes i samsvar med reglene til en anerkjent børs eller et tilsvarende organ.

**Dato for godkjenning av regnskapet* (Date of approval of the financial statements) – datoen når elementene som utgjør regnskapet, herunder de tilhørende notene, er blitt utarbeidet og når de som har besluttede myndighet har bekreftet at de påtar seg ansvaret for det aktuelle regnskapet.

**Dato for offentliggjøring av regnskapet* (Date the financial statements are issued) – datoen hvor revisjonsberetningen og det reviderte regnskapet gjøres tilgjengelig for tredjeparter.

**Dato for revisjonsberetningen* (Date of the auditor's report) – datoen revisor daterer revisjonsberetningen til regnskapet i henhold til ISA 700.⁴

†*Dato for uttalelse* (i relasjon til kvalitetskontroll) (Date of report) – den datoen som velges av praktiserende revisor som dato for uttalelsen.

**De som har overordnet ansvar for styring og kontroll* (Those charged with governance) – den eller de personen(e) eller organisasjonen(e) (for eksempel en tillitsmann [corporate trustee]) som har som oppgave å føre tilsyn med den strategiske styringen av enheten og forpliktelser knyttet til oppfølgingen av enhetens

³ ISA 250 «Vurdering av lover og forskrifter ved revisjon av regnskaper».

⁴ ISA 700 «Konklusjon og rapportering om regnskaper».

ansvar. Dette omfatter å føre tilsyn med den finansielle rapporteringsprosessen. For noen enheter i noen jurisdiksjoner kan de som har overordnet ansvar for styring og kontroll, omfatte medlemmer av ledelsen, for eksempel ledere som er styremedlemmer i en enhet i privat eller offentlig sektor, eller en eier-leder.⁵

Egnede kriterier (Suitable criteria) – se «kriterier».

Eier-leder (owner-manager) – en eier av en mindre enhet som deltar i den daglige ledelse av enheten.

Eierstyring og selskapsledelse (Corporate governance) – se «styring og kontroll».

**Ekspert* (Expert) – se «ekspert engasjert av revisor (revisors ekspert)» og «ekspert engasjert av ledelsen (ledelsens ekspert)».

**Ekspertise* (Expertise) – ferdigheter, kunnskap og erfaring innenfor et bestemt felt.

**Ekstern bekreftelse* (External confirmation) – revisjonsbevis som er innhentet som et direkte skriftlig svar til revisor fra en tredjepart (den bekreftende part), i papirform, elektronisk eller annen form.

*†*Ekstern person med egnede kvalifikasjoner* (Suitably qualified external person) – en person utenfor revisjonsfirmaet med kompetanse og kapabilitet til å opptre som oppdragsansvarlig revisor, for eksempel en partner i et annet revisjonsfirma eller en ansatt (med egnet erfaring) i enten en profesjonell revisororganisasjon hvis medlemmer kan utføre revisjon og forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon eller andre attestasjonsoppdrag eller beslektede tjenester, eller i en organisasjon som yter relevante kvalitetskontrolltjenester.

**Element* (Element) – se «element i en regnskapsoppstilling»

**Element i en regnskapsoppstilling* (i sammenheng med ISA 805⁶) (Element of a financial statement) – et element, en konto eller en post i en regnskapsoppstilling.

**Ekspert engasjert av ledelsen (ledelsens ekspert)* (Management's expert) – en person eller organisasjon som innehar ekspertise på et annet felt enn regnskap eller revisjon, hvis arbeid på dette feltet brukes av enheten for å bistå enheten i utarbeidelsen av regnskapet.

**Ekspert engasjert av revisor (revisors ekspert)* (Auditor's expert) – en person eller organisasjon som innehar ekspertise på et annet felt enn regnskap eller revisjon, hvis arbeid på dette feltet brukes av revisor for å bistå revisor i innhenting av tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis. En ekspert engasjert av revisor kan være enten en intern ekspert (som kan være en partner⁷ eller en medarbeider, herunder en midlertidig ansatt medarbeider, i revisjonsfirmaet eller et nettverksfirma), eller en ekstern ekspert.

⁵ Om ulike styrings- og kontrollstrukturer, se punkt A1-A8 i ISA 260 «Kommunikasjon med dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll».

⁶ ISA 805 «Særlige hensyn ved revisjon av enkeltstående regnskapsoppstillinger og spesifikke elementer, kontoer eller poster i en regnskapsoppstilling».

⁷ «Partner» og «firma» skal leses med referanse til deres motstykker i offentlig sektor der det er relevant.

Engasjementsbrev (Engagement letter) – skriftlige betingelser for oppdraget i form av et brev.

Enhetens risikovurderingsprosess (Entity's risk assessment process) – en komponent av intern kontroll som er enhetens prosess for å identifisere forretningsrisikoer som er relevante for målene for finansiell rapportering, og å fastsette tiltak for å håndtere disse risikoene, samt resultatene av disse handlingene.

**Enkeltstående feil* (Anomaly) – en feil eller et avvik som beviselig ikke er representativt for feil eller avvik i en populasjon.

**Erfaren revisor* (Experienced auditor) – en person (enten i eller utenfor revisjonsselskapet) som har praktisk revisjonserfaring og rimelig kjennskap til:

- (a) revisjonsprosessene,
- (b) ISA-ene og gjeldende lovmessige og regulatoriske krav,
- (c) det forretningsmiljøet som enheten opererer i, og
- (d) revisjonsmessige og finansielle rapporteringsforhold som er relevante for enhetens bransje.

**Estimeringsusikkerhet* (Estimation uncertainty) – i hvilken grad et regnskapsestimat og tilhørende tilleggsopplysninger er påvirkelig av en iboende mangel på presisjon i målingen.

Etterregning (Recalculation) – består av sjekking av matematisk riktighet av dokumenter eller registre.

Evaluerer (Evaluate) – å identifisere og analysere relevante forhold, herunder å gjennomføre videre nødvendige handlinger for å kunne trekke en konklusjon om forholdet. «Evaluerer» brukes vanligvis i relasjon til en rekke forhold, herunder bevis, resultatene av handlinger og effektiviteten av ledelsens håndtering av en risiko. (Se også «vurdere».)

†*Faglige standarder* (Professional standards) (i sammenheng med ISQC1⁸) – IAASBs oppdragsstandarder, slik de er definert i IAASBs *Forord til internasjonale standarder for kvalitetskontroll, revisjon, forenklet revisorkontroll, andre attestasjonsoppdrag og beslektede tjenester, og relevante etiske krav*.

**Faktisk feil* (Misstatement of fact) – annen informasjon som ikke er knyttet til forhold som fremgår av det reviderte regnskapet, og som er uriktig uttrykt eller presentert. En vesentlig faktisk feil kan undergrave troverdigheten til dokumentet som inneholder det reviderte regnskapet.

Feil (Error) – utilsiktet feilinformasjon i regnskapet, herunder utelatelse av et beløp eller en tilleggsopplysning.

**Feilinformasjon* (Misstatement) – en forskjell mellom beløpet, klassifiseringen, presentasjonen eller tilleggsopplysningene som gjelder en regnskapspost, og beløpet, klassifiseringen, presentasjonen eller tilleggsopplysningene som kreves for at posten skal være i samsvar med det gjeldende rammeverket for finansiell rapportering. Feilinformasjon kan skyldes feil eller misligheter.

⁸ ISQC 1 «Kvalitetskontroll for revisjonsfirmaer som utfører revisjon og forenklet revisorkontroll av regnskaper samt andre attestasjonsoppdrag og beslektede tjenester».

Der revisor gir uttrykk for en mening om hvorvidt regnskapet i det alt vesentlige gir en dekkende fremstilling, eller gir et rettviseende bilde, omfatter feilinformasjon også de justeringene av beløp, klassifiseringer, presentasjoner eller tilleggsopplysninger som etter revisors skjønn er nødvendige for at regnskapet i det alt vesentlige skal gi en dekkende fremstilling, eller gi et rettviseende bilde.

Feilinformasjon som resultat av uredelig regnskapsrapportering (Fraudulent financial reporting) – innebærer tilsiktet feilinformasjon, herunder å utelate beløp eller tilleggsopplysninger i et regnskap, for å mislede regnskapsbrukere

Finansiell delårsinformasjon eller -regnskap (Interim financial information or statements) – finansiell informasjon (som kan være mindre komplett enn et fullstendig regnskap som definert ovenfor) utstedt per en interimdato (normalt halvårlig eller kvartalsvis) for en finansiell periode.

Finansiell fremtidsinformasjon (Prospective financial information) – finansiell informasjon basert på forutsetninger om hendelser som kan forekomme i fremtiden, og en enhets mulige handlinger. Finansiell fremtidsinformasjon kan være i form av en prognose, en fremskrivning eller en kombinasjon av de to. (Se «prognose» og «fremskrivning».)

*† *Firma* (Firm) – en alenepraktiserende revisor, et ansvarlig selskap, et aksjeselskap eller annen enhet som utøver revisjonsvirksomhet.

**Forenklet revisorkontroll* (Review engagement) – formålet med «forenklet revisorkontroll» er å gjøre revisor i stand til å uttale om han er blitt oppmerksom på noe som gir grunn til å tro at regnskapet ikke i det alt vesentlige er utarbeidet i samsvar med det aktuelle rammeverket for økonomisk rapportering. Forenklet revisorkontroll vil være basert på revisjonshandlinger som ikke gir den grad av bevis som ville vært nødvendig ved et revisjonsoppdrag.

Forespørsel (Inquiry) – en forespørsel består i å søke informasjon fra kyndige personer, både regnskapspersonale og annet personale, i eller utenfor enheten.

**Forhåndsbedingungen for en revisjon* (Preconditions for an audit) – at ledelsen bruker et akseptabelt rammeverk for finansiell rapportering ved utarbeidelsen av regnskapet og at ledelsen og der det er relevant, de som har overordnet ansvar for styring og kontroll, aksepterer forutsetningen⁹ som ligger til grunn for gjennomføringen av en revisjon.

**Forretningsrisiko* (Business risk) – en risiko som er et resultat av viktige forhold, hendelser, omstendigheter, handlinger eller manglende handlinger som kan ha en negativ innvirkning på enhetens evne til å nå sine mål og gjennomføre sine strategier, eller som er et resultat av fastsettelsen av uegnede mål og strategier.

**Forrige revisor* (Predecessor auditor) – revisoren fra et annet revisjonsfirma som reviderte enhetens regnskap for den forrige perioden, og som er blitt erstattet av den nåværende revisoren.

**Forutsetning relatert til ansvaret til ledelsen og der det er relevant, de som har overordnet ansvar for styring og kontroll, som ligger til grunn for gjennomføringen av revisjonen* (Premise, relating to the

⁹ ISA 200 punkt 13.

responsibilities of management and, where appropriate, those charged with governance, on which an audit is conducted) – at ledelsen og der det er relevant, de som har overordnet ansvar for styring og kontroll, har erkjent og forstår at de har følgende ansvar som ligger til grunn for gjennomføringen av en revisjon i samsvar med ISA-ene. Det vil si ansvaret:

- (a) for utarbeidelsen av regnskapet i samsvar med det gjeldende rammeverket for finansiell rapportering, herunder, der det er relevant, en presentasjon som gir et rettviseende bilde,
- (b) for slik intern kontroll som ledelsen, og der det er relevant, de som har overordnet ansvar for styring og kontroll, beslutter at det er nødvendig for å gjøre det mulig å utarbeide regnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og
- (c) for å gi revisor:
 - (i) tilgang til all informasjon som er kjent for ledelsen og der det passer, for dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll, som er relevant for utarbeidelsen av regnskapet som registrerte opplysninger, dokumentasjon og andre forhold,
 - (ii) tilleggsopplysninger som revisor kan be om fra ledelsen, og der det er relevant, fra dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll for revisjonens formål, og
 - (iii) ubegrenset tilgang til personer i enheten som revisor finner det nødvendig å innhente revisjonsbevis fra.

Når det gjelder et rammeverk utformet for å gi et rettviseende bilde, kan (a) ovenfor omskrives til «for utarbeidelsen av et regnskap som gir en *dekkende* fremstilling i samsvar med rammeverket for finansiell rapportering», eller «for utarbeidelsen av et regnskap *som gir et rettviseende bilde* i samsvar med rammeverket for finansiell rapportering».

«Forutsetningen relatert til ansvaret til ledelsen og der det er relevant, dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll, som ligger til grunn for gjennomføringen av revisjonen», kan også bli referert til som «forutsetningen».

Fremskrivning (Projection) –finansiell fremtidsinformasjon utarbeidet på grunnlag av:

- (a) hypotetiske forutsetninger om fremtidige hendelser og ledelseshandlinger som ikke nødvendigvis forventes å finne sted, som når enkelte enheter er i en oppstartfase eller vurderer en omfattende endring av typen drift, eller
- (b) en blanding av beste estimat og hypotetiske forutsetninger.

Generelle IT-kontroller (General IT-controls) – policyer og rutiner som relaterer seg til mange applikasjoner og støtter effektiv funksjon av applikasjonkontroller ved å bidra til å sikre kontinuerlig hensiktsmessig drift av informasjonssystemer. Generelle IT-kontroller omfatter vanligvis kontroller over datasentraler og nettverksoperasjoner, anskaffelse, endring og vedlikehold av systemer, tilgangssikkerhet, og anskaffelse, utvikling og vedlikehold av applikasjonssystemer.

**Gjeldende rammeverk for finansiell rapportering* (Applicable financial reporting framework) – det rammeverket for finansiell rapportering som er valgt av ledelsen og der det er relevant, av dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll, i forbindelse med utarbeidelsen av regnskapet, og som er forenlig med typen enhet og målet med regnskapet, eller som kreves av lov eller forskrift.

Begrepet «rammeverk utformet for å gi et rettviseende bilde» brukes om et rammeverk for finansiell rapportering som krever etterlevelse av kravene i rammeverket, og:

- (a) eksplisitt eller implisitt erkjenner at det kan være nødvendig at ledelsen gir tilleggsopplysninger ut over de som spesifikt kreves av rammeverket, for at regnskapet skal gi et rettviseende bilde, eller

- (b) eksplisitt erkjenner at det kan være nødvendig for ledelsen å avvike fra et krav i rammeverket for at regnskapet skal gi et rettviseende bilde. Slike avvik forventes ikke å være nødvendige annet enn i ekstremt sjeldne tilfeller.

Begrepet «regelbasert rammeverk» brukes om et rammeverk for finansiell rapportering som krever etterlevelse av kravene i rammeverket, men som ikke inneholder erkjennelsene i (i) eller (ii) ovenfor.

**Gjennomgripende (Pervasive)* – et begrep som brukes i forbindelse med feilinformasjon for å beskrive virkningen på regnskapet av feilinformasjon eller den mulige virkningen på regnskapet av eventuell feilinformasjon som ikke er avdekket som følge av manglende mulighet til å innhente tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis. Gjennomgripende virkninger på regnskapet er de som etter revisors skjønn:

- (a) ikke er begrenset til spesifikke elementer, kontoer eller poster i regnskapet,
(b) hvis de er begrenset på denne måten, representerer eller kan representere en betydelig del av regnskapet, eller
(c) i relasjon til tilleggsopplysninger, er fundamentale for brukernes forståelse av regnskapet.

Gjennomgåelse (Review) (i relasjon til kvalitetskontroll) – vurdering av kvaliteten av arbeid som er utført og konklusjoner som er trukket av andre.

Gjentakelse (Reperformance) – revisors uavhengige utføring av rutiner eller kontroller som opprinnelig ble utført som en del av enhetens interne kontroll.

Granske (Investigate) – undersøke forhold som er avdekket gjennom andre handlinger, for å avklare dem.

Handlinger ved utføring av forenklet revisorkontroll (Review procedures) – de handlinger som blir vurdert å være nødvendige for å oppnå målet med et oppdrag som går ut på å utføre forenklet revisorkontroll, primært forespørslar rettet til enhetens personale og analytiske handlinger rettet mot finansielle data.

**Hendelser etter balansedagen (Subsequent events)* – hendelser som finner sted mellom balansedagen og datoen for revisjonsberetningen, og forhold som revisor blir kjent med etter datoen for revisjonsberetningen.

**Hensiktsmessighet (revisjonsbevisets) (Appropriateness (of audit evidence))* – målet på kvaliteten av revisjonsbevis, det vil si dets relevans og pålitelighet når det gjelder å underbygge konklusjonene som revisors mening bygger på.

**Historisk finansiell informasjon (Historical financial information)* – informasjon uttrykt i finansielle termer knyttet til en bestemt enhet, som primært stammer fra enhetens regnskapssystem, om økonomiske hendelser som har forekommet i tidligere tidsperioder eller om økonomiske forhold eller omstendigheter på bestemte tidspunkter i fortiden.

**Iboende risiko (Inherent risk)* – se «risiko for vesentlig feilinformasjon».

**IFRS (International Financial Reporting Standards)* – internasjonale finansielle rapporteringsstandarder utgitt av International Accounting Standards Board.

**Ikke-korrigert feilinformasjon* (Uncorrected misstatements) – feilinformasjon som revisor har akkumulert under revisjonen og som ikke er blitt korrigert.

**Ikke-utvalgsrisiko* (Non-sampling risk) – risikoen for at revisor trekker en feilaktig konklusjon av en hvilken som helst årsak som ikke har med utvalgsrisiko å gjøre.

Informasjon om saksforholdet (Subject matter information) – resultatet av evalueringen eller målingen av et saksforhold. Det er informasjonen om saksforholdet som den praktiserende revisoren innhenter tilstrekkelig og hensiktsmessig bevis om for å danne seg et rimelig/betryggende grunnlag for å kunne gi uttrykk for en konklusjon i en attestasjonsuttalelse.

Informasjonssystem som er relevant for økonomisk rapportering (Information system relevant to financial reporting) – en del av den interne kontrollen som omfatter regnskapssystemet, og består av de rutine og regnskapsregistre som er opprettet for å initiere, registrere, behandle og rapportere foretakets transaksjoner (samt handlinger og forhold) og for å holde kontroll med tilknyttede eiendeler, forpliktelser og egenkapital.

**Inngående balanse* (Opening balances) – balansesaldoene som eksisterer ved begynnelsen av perioden. Den inngående balansen baseres på den utgående balansen for den forrige perioden, og gjenspeiler virkningen av transaksjoner og hendelser i tidligere perioder og regnskapspolicyene som ble benyttet i den forrige perioden. Den inngående balansen omfatter også nødvendige tilleggsopplysninger om forhold som eksisterte ved periodens begynnelse, for eksempel latente forhold og forpliktelser.

Innholdet av en forenklet revisorkontroll (Scope of a review) – de handlinger som etter omstendighetene blir vurdert som nødvendige for å oppnå målet med et oppdrag som går ut på å utføre forenklet revisorkontroll.

**†Inspeksjon* (i forbindelse med kvalitetskontroll) (Inspection) – i tilknytning til fullførte oppdrag, rutiner som er utformet for å fremskaffe bevis for at oppdragsteam overholder revisjonsfirmaets retningslinjer og rutiner for kvalitetskontroll.

Inspeksjon (som revisjonshandling) (Inspection) – undersøke registrerte opplysninger eller dokumenter, enten interne eller eksterne, i papirform eller i elektronisk form, eller på andre media, eller fysisk besiktigelse av en eiendel.

**Intern kontroll* (Internal control) – den prosessen som er utformet og som gjennomføres og vedlikeholdes av dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll, ledelsen og av andre medarbeidere for å gi rimelig sikkerhet for at enheten når sine mål med hensyn til pålitelig finansiell rapportering, effektiv drift samt overholdelse av gjeldende lover og forskrifter. Begrepet «kontroller» viser til alle aspekter ved en eller flere av komponentene i den interne kontrollen.

**Interne revisorer* (Internal auditors) – de personene som utfører aktivitetene til internrevisjonsfunksjonen. Interne revisorer kan tilhøre en internrevisjonsavdeling eller tilsvarende funksjon.

**Internrevisjonsfunksjon* (Internal audit function) – en evaluerende aktivitet etablert i eller levert som en tjeneste til enheten. Internrevisjonsfunksjonens oppgaver er blant annet å undersøke, evaluere og overvåke den interne kontrollens adekvans og effektivitet.

IT-baserte revisjonsteknikker (Computer-assisted audit techniques) – revisjonshandlinger hvor datamaskinen blir brukt som et revisjonsverktøy (også kjent som CAATs).

IT-miljø (IT environment) – policyene og prosedyrene som enheten implementerer og IT-infrastrukturen (maskinvare, operativsystemer osv.) og applikasjonsprogrammer som den bruker for å støtte sine forretningsoperasjoner og nå sine forretningsmessige strategiske mål.

**Komplementære brukerenhetskontroller* (Complementary user entity controls) – kontroller som serviceorganisasjonen ved utformingen av sin tjeneste forventer vil bli implementert av brukerenheter, og som, dersom det anses nødvendig for å nå kontrollmål, identifiseres i beskrivelsen av dens system.

**Konklusjon i revisjonsberetningen* (Audit opinion) – (se «modifisert konklusjon» og «umodifisert konklusjon»).

**Konsern* (Group) – alle enheter med finansiell informasjon som inngår i konsernregnskapet. Et konsern består alltid av flere enn én konsernenhet.

**Konsernenhet* (Component) – en enhet eller en forretningsaktivitet for hvilken ledelsen i konsernet eller konsernenheten utarbeider finansiell informasjon som skal inngå i konsernregnskapet.

**Konsernenhetens vesentlighetsgrense* (Component materiality) – vesentligheten som er fastsatt for en konsernenhet av konsernrevisjonsteamet.

**Konsernledelse* (Group management) – ledelsen som er ansvarlig for utarbeidelsen og fremleggelsen av konsernregnskapet.

**Konsernregnskap* (Group financial statements) – regnskap som omfatter finansiell informasjon fra mer enn én konsernenhet. Begrepet «konsernregnskap» brukes også om regnskaper som er satt sammen av finansiell informasjon utarbeidet av enheter som ikke har noe morselskap, men er under felles kontroll.

**Konsernrevisjon* (Group audit) – revisjonen av konsernregnskapet.

**Konsernrevisjonsteam* (Group engagement team) – partnere, inkludert oppdragsansvarlige revisor for konsernet, og medarbeidere som fastsetter den overordnede revisjonsstrategien, kommuniserer med revisorer i konsernenheter, utfører arbeid knyttet til konsolideringsprosessen og vurderer konklusjonene som trekkes ut fra revisjonsbevis for å underbygge konklusjonen i revisjonsberetningen til konsernregnskapet.

Kontrollaktiviteter (Control activities) – «Kontrollaktiviteter» er en del av den interne kontrollen og omfatter de retningslinjene og rutineene som bidrar til å sikre at instruksjoner fra ledelsen utføres.

**Kontroller på konsernnivå* (Group-wide controls) – kontroller over konsernets finansielle rapportering som utformes, iverksettes og opprettholdes av konsernledelsen.

Kontrollmiljø (Control environment) – «Kontrollmiljø» er en del av den interne kontrollen og omfatter styrings- og ledelsesfunksjonene samt holdningene, bevisstheten og handlingene til ledelsen og de som har overordnet ansvar for styring og kontroll med hensyn til foretakets interne kontroll og dens viktighet i foretaket.

**Kontrollrisiko* (Control risk) – se «Risiko for vesentlig feilinformasjon».

Kriterier (Criteria) – målestokker som brukes til å vurdere eller måle saksforholdet, herunder, der dette er relevant, målestokker for presentasjon og innhold. Kriterier kan være mer eller mindre formelle. Det kan være forskjellige kriterier for samme saksforhold. Egnede kriterier er nødvendige for å kunne gjennomføre en rimelig konsistent vurdering eller måling av et saksforhold innenfor rammen av profesjonelt skjønn.

Egnede kriterier har følgende karakteristiske trekk:

- (a) Relevans: Kriteriene er relevante dersom de bidrar til konklusjoner som hjelper de tiltenkte brukerne med å treffe beslutninger.
- (b) Fullstendighet: Kriteriene er tilstrekkelig fullstendige dersom relevante faktorer som kan påvirke konklusjonene innenfor rammen av omstendighetene ved oppdraget, ikke er utelatt.
Fullstendige kriterier omfatter, der dette er relevant, målestokker for presentasjon og innhold.
- (c) Pålitelighet: Kriteriene er pålitelige dersom de gjør det mulig å gjennomføre en rimelig konsistent vurdering eller måling av saksforholdet, herunder, der dette er relevant, presentasjon og innhold, når de brukes under like omstendigheter av like kvalifiserte praktiserende revisorer.
- (d) Nøytralitet: Kriteriene er nøytrale dersom de bidrar til konklusjoner som er fri for skjevheter.
- (e) Forståelighet: Forståelige kriterier bidrar til konklusjoner som er klare og utfyllende og ikke er gjenstand for vesentlig forskjellige tolkninger.

Kvalifisert utarbeidelse av regnskap (Compilation engagement) – Ved «kvalifisert utarbeidelse av regnskap» er revisor engasjert for å bruke sin regnskapsekspertise i stedet for sin revisjonsekspertise for å innhente, klassifisere og trekke sammen økonomisk informasjon.

**Ledelse* (Management) – den eller de personene som har ansvaret for å lede enhetens virksomhet. For noen enheter i noen jurisdiksjoner omfatter ledelsen noen av eller alle dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll, for eksempel ledere som er styremedlemmer, eller en eier-leder.

**Ledelsen i konsernenheten* (Component management) – ledelsen som er ansvarlig for utarbeidelsen av den finansielle informasjonen i en konsernenhet.

**Ledelsens punkttestimat* (Management's point estimate) – det beløpet som er valgt av ledelsen og som er regnskapsført eller gitt tilleggsinformasjon om i regnskapet som et regnskapsestimat.

Liten/mindre enhet (Smaller entity) – en enhet som typisk har kvalitative særtrekk som følgende:

- (a) Konsentrasjon av eierskap og ledelse på få hender (ofte én enkelt person – enten en fysisk person eller et annet foretak som eier enheten, forutsatt at eieren har de relevante kvalitative særtrekkene), og
- (b) Et eller flere av de følgende:
 - (i) enkle eller ukompliserte transaksjoner,

- (ii) enkel regnskapsføring,
- (iii) få forretningsområder og få produkter innenfor hvert forretningsområde,
- (iv) få interne kontroller,
- (v) få ledernivåer som har ansvar for et bredt utvalg av kontroller, eller
- (vi) få ansatte, hvorav mange har et bredt utvalg av oppgaver.

Disse kvalitative karakteristiske trekkene er ikke uttømmende, de gjelder ikke utelukkende mindre enheter, og mindre enheter har ikke nødvendigvis alle disse karakteristiske trekkene.

**Mangel i intern kontroll (Deficiency in internal control)* – dette foreligger når:

- (a) en kontroll er utformet, implementert eller blir gjennomført på en slik måte at den ikke er i stand til å forhindre, eller avdekke og korrigere, feilinformasjon i regnskapet i rett tid, eller
- (b) en kontroll som er nødvendig for å forhindre, eller avdekke og korrigere, feilinformasjon i regnskapet i rett tid, mangler.

**Manglende objektivitet hos ledelsen (Management bias)* – mangel på nøytralitet hos ledelsen ved utarbeidelsen og presentasjonen av informasjon.

**Manglende svar (Non-response)* – Når den bekreftende part unnlater å svare på, eller å svare fullstendig på, en anmodning om positiv bekreftelse, eller når en anmodning om bekreftelse returneres uåpnet.

**‡Medarbeidere (Staff)* – ansatte som deltar i utøvelsen av det profesjonelle arbeidet, andre enn partnere, herunder eventuelle eksperter som er ansatt i revisjonsfirmaet.

Miljømessige forhold (Environmental matters) –

- (a) tiltak for å forhindre, redusere eller avhjelpe skade på miljøet eller for å bevare fornybare eller ikke-fornybare ressurser (slike tiltak kan det være krav om i miljølovgivning eller i forskrifter eller i kontrakter, eller de kan foretas på frivillig grunnlag),
- (b) konsekvenser av å bryte lover eller forskrifter på miljøområdet,
- (c) konsekvenser av miljømessig skade påført andre eller naturressurser, og
- (d) konsekvenser av ansvar for andres handlinger pålagt i lov (for eksempel erstatningsansvar for skader forårsaket av tidligere eiere).

Miljøresultatsrapport (Environmental performance report) – en rapport, uavhengig av regnskapet, hvor en enhet forsyner tredjeparter med kvalitativ informasjon om enhetens forpliktelser overfor de miljømessige sidene av forretningsdriften, dens policyer og mål på det området, hva som er oppnådd av styring av forholdet mellom dens forretningsprosesser og miljørisikoene, og kvantitativ informasjon om dens miljømessige resultat.

Miljørisiko (Environmental risk) – Under visse omstendigheter kan faktorer som er relevante for å anslå iboende risiko for utviklingen av den overordnede revisjonsplanen, omfatte risiko for vesentlig feilinformasjon i regnskapet som følge av miljømessige forhold.

**Misligheter (Fraud)* – en bevisst handling begått av en eller flere personer innen ledelsen, av personer som har overordnet ansvar for styring og kontroll, av ansatte eller av andre, som innebærer uredelighet for å oppnå en urettmessig eller ulovlig fordel.

**Mislighetsrisikofaktorer* (Fraud risk factors) – hendelser eller forhold som indikerer incentiver eller press til å begå misligheter eller som gir en mulighet for å begå misligheter.

**Modifisert konklusjon* (Modified opinion) – en konklusjon med forbehold, en negativ konklusjon eller en konklusjon om at revisor ikke kan uttale seg om regnskapet.

**†Nettverk* (Network) – en større struktur:

- (a) som er innrettet mot samarbeid, og
- (b) som er tydelig innrettet mot deling av fortjeneste eller kostnader, eller som er underlagt felles eierskap, kontroll eller ledelse, felles retningslinjer og rutiner for kvalitetskontroll, felles forretningsstrategi, felles merkenavn, eller som deler en betydelig del av faglige ressurser.

**†Nettverksselskap/firma* (Network firm) – et (revisjons)firma eller en enhet som inngår i et nettverk.

**Nytt revisjonsoppdrag* (Initial audit engagement) – et oppdrag der enten:

- (a) regnskapet for den forrige perioden ikke ble revidert, eller
- (b) regnskapet for den forrige perioden ble revidert av forrige revisor.

**Nærstående part* (Related party) – en part som enten er:

- (a) en nærstående part som definert i det gjeldende rammeverket for finansiell rapportering, eller
- (b) dersom det gjeldende rammeverket for finansiell rapportering fastsetter minimale eller ingen krav i forbindelse med nærstående parter:
 - (i) en person eller en enhet som kontrollerer eller har en betydelig innflytelse på enheten direkte eller indirekte gjennom ett eller flere mellomledd,
 - (ii) en annen enhet som enheten kontrollerer eller har en betydelig innflytelse på direkte eller indirekte gjennom ett eller flere mellomledd, eller
 - (iii) en annen enhet som er under felles kontroll med enheten gjennom:
 - a. felles kontrollerende eier(e),
 - b. eiere som er nære familiemedlemmer, eller
 - c. felles nøkkelperson(er) i ledelsen.

Enheter som er under felles kontroll av en stat (dvs. en nasjonal, regional eller lokal myndighet), anses imidlertid ikke å være nærstående, med mindre de gjennomfører betydelige transaksjoner med hverandre eller deler ressurser i betydelig omfang.

Observasjon (Observation) – består i å betrakte en prosess eller en rutine som utføres av andre, for eksempel revisors observasjon av varetelling som foretas av foretakets personale eller av utførelse av kontrollaktiviteter.

Offentlig sektor (Public Sector) – nasjonale og regionale styresett (for eksempel stat, fylkeskommuner) og kommuner, samt enheter/virksomheter som eies eller drives av stat, fylkeskommuner eller kommuner, når det ikke foreligger særskilt lovgivning som plasserer disse i privat sektor.

**Oppdagelsesrisiko* (Detection risk) – risikoen for at revisjonshandlingene som utføres av revisor for å redusere revisjonsrisikoen til et akseptabelt lavt nivå, ikke vil avdekke eksisterende feilinformasjon som kan være vesentlig, enten alene eller sammen med annen feilinformasjon.

*†*Oppdragsansvarlig revisor*¹⁰ (Engagement partner) – den partner eller annen person i revisjonsfirmaet som er ansvarlig for oppdraget og dets utførelse, og for uttalelsen som avgis på vegne av revisjonsfirmaet, og som, der det er påkrevd, er godkjent av en tilsynsmyndighet eller et faglig eller rettslig organ.

**Oppdragsansvarlig revisor for konsernet* (Group engagement partner) – partner eller annen revisor som er ansvarlig for konsernrevisjonen og for revisjonsberetningen til konsernregnskapet som utstedes på vegne av revisjonsselskapet. Når flere revisorer er valgt som felles revisorer for konsernet, utgjør de oppdragsansvarlige revisorene og deres team samlet henholdsvis den oppdragsansvarlige revisoren for konsernet og konsernrevisjonsteamet. Denne ISA-en omhandler imidlertid ikke forholdet mellom felles revisorer eller arbeidet som en felles revisor utfører sett i forhold til arbeidet til en annen felles revisor.

**Oppdragsarkiv* (Audit file) – en eller flere mapper eller andre lagringsmedier, i fysisk eller elektronisk form, som inneholder registrerte opplysninger som utgjør revisjonsdokumentasjonen for et bestemt oppdrag.

†*Oppdragsdokumentasjon* (Engagement documentation) – registreringer av utført arbeid, oppnådde resultater og konklusjoner trukket av praktiserende revisor (begrepet «arbeidspapirer» blir også brukt).

*†*Oppdragskontroll* (Engagement quality control review) – en prosess som er utformet for å gi en objektiv evaluering, på eller før datoen for uttalelsen, av de vesentlige skjønnsmessige vurderingene som oppdragsteamet har foretatt og konklusjonene de har trukket ved utarbeidelsen av uttalelsen. Oppdragskontrollprosessen gjelder ved revisjon av regnskaper for noterte enheter og eventuelle andre oppdrag hvor revisjonsfirmaet finner det påkrevd med oppdragskontroll.

*†*Oppdragskontrollør* (Engagement quality control reviewer) – en partner, annen person i revisjonsfirmaet, ekstern person med egnede kvalifikasjoner eller et team sammensatt av slike personer, hvorav ingen er del av oppdragsteamet, som har tilstrekkelig og egnet erfaring og myndighet til objektivt å evaluere de vesentlige skjønnsmessige vurderingene som oppdragsteamet har foretatt og konklusjonene de har trukket ved utarbeidelsen av uttalelsen.

*†*Oppdragsteam* (Engagement team) – alle partnere og alle medarbeidere som deltar på et oppdrag, herunder eventuelle personer som er engasjert av revisjonsfirmaet eller et nettverksselskap for å utføre handlinger i forbindelse med oppdraget. Oppdragsteam omfatter ikke eksterne eksperter som er engasjert av revisjonsfirmaet eller av et nettverksselskap.¹¹

Overordnet revisjonsstrategi (Overall audit strategy) – beskriver revisjonens innhold, når den skal utføres og angrepsmåte, samt gir veiledning for utarbeidelse av den mer detaljerte revisjonsplanen.

*†*Overvåking* (Monitoring) (i relasjon til kvalitetskontroll) – en prosess som omfatter en løpende vurdering og evaluering av revisjonsfirmaets kvalitetskontrollsystem, herunder en periodisk inspeksjon av et utvalg

¹⁰ «Oppdragsansvarlig revisor», «partner» og «revisjonsfirma» skal leses som om de viser til sine motstykker i offentlig sektor der det er relevant.

¹¹ ISA 620 «Bruk av arbeidet til en ekspert engasjert av revisjon» punkt 6(a) definerer begrepet «ekspert engasjert av revisor (revisors ekspert)».

av fullførte oppdrag, for å gi revisjonsfirmaet rimelig sikkerhet for at kvalitetskontrollsystemet fungerer effektivt

Overvåking av kontroller (Monitoring of controls) – en prosess for vurdering av effektiviteten av intern kontroll-utførelsen over tid. Det omfatter vurdering av utforming og drift av kontroller til riktig tid og det å gjennomføre nødvendige korrigerende tiltak tilpasset endrede betingelser. Overvåking av kontroller er en komponent av intern kontroll.

*† *Partner* (Partner) – enhver person med myndighet til å forplikte (revisjons)firmaet i forbindelse med utførelsen av et profesjonelt oppdrag.

*† *Personale* (Personnel) – partnere og medarbeidere.

* *Populasjon* (Population) – hele datagrunnlaget som et utvalg er trukket fra, og som revisor ønsker å trekke konklusjoner om.

Praktiserende revisor (Practitioner) – en profesjonell, praktiserende revisor

Praktiserende revisor (Professional accountant in public practice¹²) – en (godkjent) revisor, uavhengig av arbeidsområde (for eksempel revisjon, skatt eller rådgivning) i et (revisjons)firma som tilbyr profesjonelle tjenester.

* *Presiseringsavsnitt* (Emphasis of Matter paragraph) – et avsnitt i revisjonsberetningen som henviser til et forhold som er riktig presentert eller beskrevet i regnskapet, men som etter revisors skjønn er av fundamental betydning for brukernes forståelse av regnskapet.

* *Profesjonell skepsis* (Professional skepticism) – en holdning som innebærer at revisor stiller spørsmål og er oppmerksom på forhold som kan indikere mulig feilinformasjon som følge av feil eller misligheter, og foretar en kritisk vurdering av revisjonsbevis.

* *Profesjonelt skjønn* (Professional judgment) – anvendelsen av relevant opplæring, kunnskap og erfaring innenfor rammen av standarder for revisjon, regnskap og etikk når det fattes informerte beslutninger om hvilke handlingsplaner som er hensiktsmessige etter omstendighetene ved revisjonsoppdraget.

* *Profesjonsstandarder* (Professional standards) – internasjonale revisjonsstandarder (ISA-er) og relevante etiske krav.

Prognose (Forecast) – finansiell informasjon om et forhold i fremtiden utarbeidet på bakgrunn av forutsetninger om fremtidige hendelser som ledelsen forventer vil finne sted og handlingene som ledelsen per dato for utarbeidelsen av informasjonen forventer å foreta seg (forutsetninger om beste estimat).

* *Påstander* (Assertions) – uttalelser fra ledelsen, eksplisitt eller på annet vis, som er inkorporert i regnskapet og som benyttes av revisor til å vurdere forskjellige typer mulig feilinformasjon som kan forekomme.

¹² Som definert i IFAC Code of Ethics for Professional Accountants.

**Rammeverk med generelt formål* (General purpose framework) – et rammeverk for finansiell rapportering som er utarbeidet for å oppfylle behovet for finansiell informasjon som er felles for en bred brukerkrets. Rammeverket for finansiell rapportering kan være et rammeverk utformet for å gi et rettviseende bilde eller et regelbasert rammeverk.

Begrepet «rammeverk utformet for å gi et rettviseende bilde» brukes om et rammeverk for finansiell rapportering som krever etterlevelse av kravene i rammeverket, og:

- (a) eksplisitt eller implisitt erkjenner at det kan være nødvendig for ledelsen å gi tilleggsopplysninger ut over dem som spesifikt kreves av rammeverket for å oppnå et rettviseende bilde av regnskapet, eller
- (b) eksplisitt erkjenner at det kan være nødvendig for ledelsen å avvike fra et krav i rammeverket for å oppnå et rettviseende bilde. Slike avvik forventes ikke å være nødvendige annet enn i ekstremt sjeldne tilfeller.

Begrepet «regelbasert rammeverk» brukes om et rammeverk for finansiell rapportering som krever etterlevelse av kravene i rammeverket, men som ikke inneholder erkjennelsene i (i) eller (ii) ovenfor.¹³

**Rammeverk med spesielt formål* (Special purpose framework) – et rammeverk for finansiell rapportering som er utformet for å oppfylle spesifikke brukeres behov for finansiell informasjon. Rammeverket for finansiell rapportering kan være et rammeverk utformet for å gi et rettviseende bilde eller et regelbasert rammeverk.¹⁴

**Rammeverk utformet for å gi et rettviseende bilde* (Fair presentation framework) – se «gjeldende rammeverk for finansiell rapportering» og «rammeverk med generelt formål».

**Rapport om beskrivelsen og utformingen av kontroller hos en serviceorganisasjon* (i ISA 402¹⁵ kalt type 1-rapport) – En rapport som omfatter:

- (i) En beskrivelse, utarbeidet av ledelsen i serviceorganisasjonen, av serviceorganisasjonens system, kontrollmål og tilhørende kontroller som er blitt utformet og implementert per en spesifisert dato; og
- (ii) En rapport avgitt av revisor engasjert av serviceorganisasjonen med det formål å gi rimelig sikkerhet, som inneholder revisors mening om beskrivelsen av serviceorganisasjonens system, kontrollmål og tilhørende kontroller samt egnetheten av de utformede kontrollene for å nå de spesifiserte kontrollmålene.

**Rapport om beskrivelsen og utformingen av kontroller hos en serviceorganisasjon og hvorvidt de fungerer måleffektivt* (i ISA 402¹⁵ kalt type 2-rapport) – En rapport som omfatter:

- (i) En beskrivelse, utarbeidet av ledelsen i serviceorganisasjonen, av serviceorganisasjonens system, kontrollmål og tilhørende kontroller, deres utforming og implementering per en spesifisert dato eller i en spesifisert periode og, i noen tilfeller, deres effektivitet i en spesifisert periode; og

¹³ ISA 200 «Overordnede mål for den uavhengige revisor og gjennomføringen av en revisjon i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene» punkt 13(a).

¹⁴ ISA 200 punkt 13(a).

¹⁵ ISA 402 «Særlige hensyn ved revisjon av en enhet som bruker serviceorganisasjon»

- (ii) En rapport avgitt av revisor engasjert av serviceorganisasjonen med det formål å gi rimelig sikkerhet, som inneholder:
- revisors mening om beskrivelsen av serviceorganisasjonens system, kontrollmål og tilhørende kontroller, egnetheten av de utformede kontrollene for å nå de spesifiserte kontrollmålene og effektiviteten av kontrollene; og
 - en beskrivelse av revisors tester av kontroller og resultatene av disse.

**Regelbasert rammeverk* (Compliance framework) – se «gjeldende rammeverk for finansiell rapportering» og «rammeverk med generelt formål».

**Regnskap* (Financial statements) – en strukturert fremstilling av historisk finansiell informasjon, herunder tilhørende noter, som har til hensikt å kommunisere en enhets økonomiske ressurser eller forpliktelser på et bestemt tidspunkt, eller endringene i dem over en tidsperiode, i samsvar med et rammeverk for finansiell rapportering. De tilhørende notene omfatter vanligvis en oversikt over viktige regnskapspolicyer og andre forklarende opplysninger. Begrepet «regnskap» viser vanligvis til et fullstendig regnskap som bestemt av kravene i det gjeldende rammeverket for finansiell rapportering, men kan også vise til en enkelt regnskapsoppstilling.

**Regnskap med generelt formål* (General purpose financial statements) – regnskap som er utarbeidet i samsvar med et rammeverk med generelt formål.

**Regnskap med spesielt formål* (Special purpose financial statements) – regnskap som er utarbeidet i samsvar med et rammeverk med spesielt formål.

**Regnskapsestimat* (Accounting estimate) – et anslått pengebeløp i mangel av en nøyaktig måte å måle på. Dette begrepet brukes om et beløp målt til virkelig verdi når det foreligger estimeringsusikkerhet, og om andre beløp som krever estimering. Når ISA540¹⁶ kun omtaler regnskapsestimater som innbefatter måling til virkelig verdi, benyttes begrepet «regnskapsestimater på virkelig verdi».

**Regnskapsmateriale* (Accounting records) – opprinnelige registreringer og underbyggende materiale, som betalingsbilag og dokumentasjon av elektroniske betalingsoverføringer, fakturaer, avtaler, hovedbok og reskontro, posterings og andre justeringer av regnskapet som ikke gjenspeiles i formelle posterings, samt materiale av typen arbeidsnotater og regneark som underbygger kostnadsfordelinger, beregninger, avstemminger og tilleggsopplysninger.

*†*Relevante etiske krav* (Relevant ethical requirements) – etiske krav som revisjonsteamet og oppdragskontrolløren er underlagt. Disse omfatter vanligvis Del A og B i International Ethics Standards Board for Accountants' *Code of Ethics for Professional Accountants* (IESBAs etikkregler) knyttet til revisjon av regnskaper, samt nasjonale krav som er mer restriktive.

**Revidert regnskap* (Audited financial statements) (i forbindelse med ISA 810) – regnskap¹⁷ som er revidert av revisor i samsvar med ISA-ene, og som det sammenfattede regnskapet bygger på.

¹⁶ ISA 540 «revisjon av regnskapsestimater, herunder estimater på virkelig verdi og tilhørende tilleggsopplysninger».

¹⁷ ISA 200 «Overordnede mål for den uavhengige revisor og gjennomføringen av en revisjon i samsvar med revisjonsstandardene» punkt 13(f) definerer begrepet «regnskap».

**Revisjonsberetning for konsernet* (Group audit opinion) – revisjonsberetningen til konsernregnskapet.

**Revisjonsbevis* (Audit evidence) – informasjon som brukes av revisor for å komme fram til konklusjonene som revisors mening bygger på. Revisjonsbevis omfatter både informasjon som finnes i regnskapsmaterialet som underbygger regnskapet, og annen informasjon. (Se «tilstrekkelighet (revisjonsbevisets)» og «hensiktsmessighet (revisjonsbevisets)».)

**Revisjonsdokumentasjon* (Audit documentation) – de gjennomførte revisjonshandlingene som er dokumentert, innhentede relevante revisjonsbevis og konklusjoner revisor er kommet fram til (begrepet «arbeidspapirer» blir også benyttet).

*†*Revisjonsfirma* (Firm) – en alenepraktiserende revisor, et ansvarlig selskap, et aksjeselskap eller annen juridisk enhet hvor revisorer utøver sin virksomhet.

**Revisjonsrisiko* (Audit risk) – risikoen for at revisor gir uttrykk for en uriktig mening i revisjonsberetningen når regnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjonsrisiko er en funksjon av risikoene for vesentlig feilinformasjon og oppdagelsesrisiko.

*†*Revisjonsselskap* (Audit firm) – se «firma».

*†*Revisjonsteam* (Engagement team) – alle partnere og alt personale som deltar på et revisjonsoppdrag, herunder eventuelle personer som er engasjert av revisjonsfirmaet eller et nettverksfirma for å utføre revisjonshandlinger i forbindelse med oppdraget. Revisjonsteam omfatter ikke revisors eksterne eksperter som er engasjert av revisjonsfirmaet eller av et nettverksfirma.¹⁸

**Revisor* (Auditor) – den eller de personene som gjennomfører revisjonen, vanligvis oppdragsansvarlig revisor eller andre medlemmer av revisjonsteamet, eller, der det er relevant, revisjonsfirmaet. Når en ISA gir direkte uttrykk for at et krav eller en plikt eller oppgave skal utføres av oppdragsansvarlig revisor, brukes begrepet «oppdragsansvarlig revisor» i stedet for «revisor». «Oppdragsansvarlig revisor» og «revisjonsfirma» må leses som deres motstykker i offentlig sektor der det er relevant.

**Revisor engasjert av serviceorganisasjonen* (Service auditor) – en revisor som på anmodning fra serviceorganisasjonen avgir en attestasjonsuttalelse om kontrollene hos en serviceorganisasjon.

**Revisor i en konsernenhet* (Component auditor) – en revisor som på forespørsel fra konsernrevisjonsteamet utfører arbeid knyttet til finansiell informasjon relatert til en konsernenhet, for konsernrevisjonsformål.

Revisor/godkjent revisor (Professional accountant¹⁹) – en person som er medlem av en av IFACs medlemsorganisasjoner.

**Revisors intervall* (Auditor's range) – se «revisors punktestimater».

¹⁸ ISA 620 «Bruk av arbeidet til en ekspert engasjert av revisjon» punkt 6(a) definerer begrepet «ekspert engasjert av revisor (revisors ekspert)».

¹⁹ Som definert i IFAC Code of Ethics for Professional Accountants.

**Revisors punkttestimat eller revisors intervall for estimatet* (Auditor's point estimate or auditor's range) – henholdsvis beløpet eller et utvalg av beløp som stammer fra revisjonsbevis og brukes til å vurdere ledelsens punkttestimat.

Revisors tilknytning til økonomisk informasjon (Auditor association with financial information) – en revisor assosieres med økonomisk informasjon når revisor avgir en uttalelse som vedlegges informasjonen eller samtykker i bruk av sitt navn i en profesjonell sammenheng.

*†*Rimelig sikkerhet* (Reasonable assurance) (i forbindelse med kvalitetskontroll) – betyr et høyt, men ikke absolutt sikkerhetsnivå.

**Risiko for vesentlig feilinformasjon* (Risk of material misstatement) – risikoen for at regnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon før det revideres. Denne risikoen består av to komponenter, som blir beskrevet på følgende måte på påstandsnivå:

- (a) *Iboende risiko* – muligheten for at en påstand om en transaksjonsklasse, kontosaldo eller tilleggsopplysning kan inneholde feilinformasjon som kan være vesentlig, enten enkeltvis eller sammen med annen feilinformasjon, før eventuelle tilhørende kontroller tas i betraktning.
- (b) *Kontrollrisiko* – risikoen for at feilinformasjon som kan forekomme i en påstand om en transaksjonsklasse, kontosaldo eller tilleggsopplysning og som kan være vesentlig, enten enkeltvis eller sammen med annen feilinformasjon, ikke forhindres eller avdekkes og korrigeres i rett tid av enhetens interne kontroll.

Risikoen ved attestasjonsoppdraget (Assurance engagement risk) – risiko ved attestasjonsoppdrag er risikoen for at praktiserende revisor uttrykker en feilaktig konklusjon når informasjonen om saksforholdet inneholder vesentlig feilinformasjon.

**Risikovurderingshandlinger* (Risk assessment procedures) – de revisjonshandlingene som utføres for å skaffe seg en forståelse av enheten og dens omgivelser, herunder enhetens interne kontroll, for å identifisere og vurdere risikoene for vesentlig feilinformasjon, enten den skyldes misligheter eller feil, på regnskaps- og påstandsnivå.

**Sammenfattet regnskap* (Summary financial statements) (i sammenheng med ISA 810 – historisk finansiell informasjon som bygger på et regnskap, men som er mindre detaljert enn regnskapet, og som gir en strukturert fremstilling som er konsistent med regnskapet, av enhetens økonomiske ressurser eller forpliktelser på et gitt tidspunkt eller av endringene i disse over en tidsperiode.²⁰ Forskjellige jurisdiksjoner kan bruke forskjellige begreper for å beskrive slik historisk finansiell informasjon.

**Sammenlignbar informasjon* (Comparative information) – beløp og opplysninger i regnskapet som gjelder for en eller flere foregående perioder i samsvar med det gjeldende rammeverket for finansiell rapportering.

**Sammenlignbare regnskap* (Comparative financial statements) – sammenlignbar informasjon hvor beløp og andre opplysninger fra foregående periode er tatt med som sammenligningsgrunnlag for regnskapet for den aktuelle periode, men som, dersom revidert, revisor henviser til i revisors konklusjon.

²⁰ ISA 200 punkt 13(f).

Informasjonsnivået i disse sammenlignbare regnskapene er sammenlignbart med nivået i regnskapet for den aktuelle periode.

**Serviceorganisasjon* (Service organization) – en tredjepart organisasjon (eller et segment i en tredjepart organisasjon) som utfører tjenester for brukerenheter som er en del av brukerenhetenes informasjonssystemer knyttet til finansiell rapportering.

**Serviceorganisasjonens system* (Service organization's system) – de policyene og prosedyrene som er utformet, implementert og vedlikeholdt av serviceorganisasjonen for å utføre de tjenestene for brukerenheter som dekkes av uttalelsen avgitt av revisor engasjert av serviceorganisasjonen.

*†*Sikkerhet* (Assurance) – se «betryggende sikkerhet».

**Skriftlig uttalelse* (Written representation) – en skriftlig uttalelse fra ledelsen som er gitt til revisor for å bekrefte visse forhold eller for å underbygge annet revisjonsbevis. Skriftlige uttalelser i denne sammenheng omfatter ikke regnskapet, påstandene i regnskapet, eller journaler og registre som regnskapet bygger på.

**Statistisk stikkprøve* (Statistical sampling) – en utvalgsmetode som har følgende egenskaper:

- (a) tilfeldig utvelgelse av utvalgsenhetene, og
- (b) bruk av sannsynlighetsteori for å evaluere utvalgsresultatet, herunder måling av utvalgsrisiko.

En stikkprøve som ikke har egenskapene (i) og (ii) betegnes som ikke-statistisk.

**Stikkprøver* (Sampling) – se «stikkprøver i revisjon».

**Stikkprøver i revisjon* (Audit sampling) – anvendelsen av revisjonshandlinger på mindre enn 100 % av enhetene i en populasjon som er relevant for revisjonen, under forutsetning av at alle enhetene har en mulighet til å bli valgt ut, for å skaffe revisor et betryggende grunnlag for å kunne trekke konklusjoner om hele populasjonen.

**Stratifisering* (Stratification) – inndeling av en populasjon i underpopulasjoner, som hver er en gruppe utvalgsenheter som har visse likhetstrekk (ofte beløpsmessig verdi).

**Styring og kontroll* (Governance) – oppgaven til den eller de personen(e) eller organisasjonen(e) som har som oppgave å føre tilsyn med den strategiske styringen av enheten og forpliktelser knyttet til oppfølgingen av enhetens ansvar.

**Substanshandling* (Substantive procedure) – revisjonshandling som er utformet for å avdekke vesentlig feilinformasjon på påstandsnivå. Substanshandlinger omfatter:

- (a) detaljtester (av transaksjonsklasser, kontosaldoer og tilleggsopplysninger), og
- (b) analytiske substanshandlinger.

Supplerende informasjon (Supplementary information) – informasjon som blir presentert sammen med regnskapet som det ikke er krav om i det gjeldende rammeverket for finansiell rapportering som blir brukt til å utarbeide regnskapet, normalt presentert enten i supplerende oppstillinger eller som tilleggsnoter.

**Særskilt risiko* (Significant risk) – en identifisert og anslått risiko for vesentlig feilinformasjon som etter revisors skjønn krever spesiell revisjonsmessig oppmerksomhet.

Test (Test) – gjennomføring av handlinger rettet mot noen eller alle postene i en populasjon.

**Tester av kontroller* (Tests of controls) – revisjonshandlinger som er utformet for å vurdere måleffektiviteten av kontrollene med hensyn på å forhindre, eller avdekke og korrigere, vesentlig feilinformasjon på påstandsnivå.

Tilgangskontroller (Access controls) – rutiner utformet for å begrense tilgang til tilknyttede terminalinnretninger, programmer og data. Tilgangskontroller består av «brukerautentifisering/-identifisering» og «brukergodkjenning». «Brukeridentifisering» forsøker typisk å identifisere en bruker gjennom påloggingsidentifikasjoner, passord, tilgangskort eller biometriske data. «Brukergodkjenning» består av tilgangsregler for å avgjøre hvilke datamaskinressurser hver bruker kan få tilgang til. Slike rutiner er i særdeleshet utformet for å forhindre eller oppdage:

- (a) Ikke-autorisert tilgang til tilknyttede terminalinnretninger, programmer og data
- (b) Initierting av ikke-autoriserte transaksjoner
- (c) Ikke-autoriserte endringer av datafiler
- (d) Ikke-godkjent personales bruk av dataprogrammer
- (e) Bruk av ikke-godkjente dataprogrammer

Tilknytning (Association) – se «revisors tilknytning til økonomisk informasjon».

Tilsiktede brukere (Intended users) – personen, personene eller gruppen av personer som den praktiserende revisor utsteder attestasjonsuttalelsen til. Den ansvarlige part kan være en av de tilsiktede brukerne, men ikke den eneste.

**Tilstrekkelighet* (Sufficiency) (av revisjonsbevis) – målet på kvantiteten av revisjonsbevis. Kvantiteten av revisjonsbevis som er nødvendig, påvirkes av revisors vurdering av risikoene for vesentlig feilinformasjon og av revisjonsbevisets kvalitet.

Tilsvarende tall (Corresponding figures) – sammenlignbar informasjon hvor beløp og andre opplysninger fra foregående periode er tatt med som en integrert del av regnskapet for den aktuelle periode, og kun er ment å skulle leses i sammenheng med beløp og andre opplysninger som gjelder for den aktuelle periode (heretter kalt «den aktuelle periodes tall»). Detaljnivået for tilsvarende beløp og opplysninger bestemmes primært av deres relevans for den aktuelle periodes tall.

**Tolererbar avvikshyppighet* (Tolerable rate of deviation) – det antall avvik fra beskrevne interne kontrolltiltak som revisor har fastsatt, som legges til grunn når revisor søker å oppnå en tilstrekkelig grad av sikkerhet for at det forutsatte antall avvik ikke overstiges av det faktiske antall avvik i populasjonen.

**Tolererbar feil* (Tolerable misstatement) – en beløpsgrense fastsatt av revisor, som legges til grunn når revisor søker å oppnå en tilstrekkelig grad av sikkerhet for at den fastsatte beløpsgrensen ikke overstiges av den faktiske feilen i populasjonen.

**Transaksjon på armlengdes avstand (Arm's length transaction)* – en transaksjon som gjennomføres på de samme vilkår som mellom en villig kjøper og en villig selger som ikke er nærstående og som opptrer uavhengig av hverandre og i sin egen beste interesse.

Uavhengighet²¹ (Independence) – omfatter:

- (a) *uavhengig grunnholdning og innstilling* – grunnholdning og innstilling som gjør det mulig å gi uttrykk for en konklusjon uten å la seg påvirke av elementer som setter den profesjonelle vurderingen i fare, slik at en person kan handle med integritet og utøve objektivitet og profesjonell skepsis
- (b) *å fremstå som uavhengig* – å unngå situasjoner som er av en slik betydning at en rimelig og opplyst tredjepart som har kjennskap til alle relevante opplysninger, inklusive eventuelle anvendte forholdsregler, med rimelig grunn kan anta at integriteten, objektiviteten eller den profesjonelle skepsisen til et revisjonsselskap eller et medlem av attestasjonsteamet ikke er tilfredsstillende

**Umodifisert konklusjon (Unmodified opinion)* – meningen som uttrykkes av revisor når revisor konkluderer med at regnskapet i det alt vesentlige er utarbeidet i samsvar med det gjeldende rammeverket for finansiell rapportering.²²

**Underserviceorganisasjon (Subservice organization)* – en serviceorganisasjon som brukes av en annen serviceorganisasjon for å utføre noen av de tjenestene for brukerenheter som er en del av brukerenhetenes informasjonssystemer knyttet til finansiell rapportering.

Underslag av eiendeler (Misappropriation of assets) – innebærer tyveri av en enhets eiendeler, og begås ofte av ansatte og gjelder ofte forholdsvis små og ubetydelige beløp. Det kan imidlertid også omfatte ledelsen, som vanligvis er bedre i stand til å skjule underslag på måter som er vanskelige å avdekke.

**Uoverensstemmelse (Inconsistency)* – annen informasjon som er i strid med informasjonen i det reviderte regnskapet. En vesentlig uoverensstemmelse kan reise tvil om revisjonskonklusjonene som er trukket på bakgrunn av tidligere innhentet revisjonsbevis, og eventuelt også om grunnlaget for revisors konklusjon om regnskapet.

Usikkerhet (Uncertainty) – en sak hvis utfall avhenger av fremtidige handlinger eller hendelser som ikke er under enhetens direkte kontroll, men som kan påvirke regnskapet.

**Utfallet av et regnskapsestimat (Outcome of an accounting estimate)* – det faktiske pengebeløpet som følger av resultatet av den eller de underliggende transaksjonene, hendelsene eller forholdene som dekkes av regnskapsestimatet.

**Utvalgsenhet (Sampling unit)* – de enkelte enhetene som til sammen utgjør en populasjon.

²¹ Som definert i IFAC Code of Ethics for Professional Accountants.

²² ISA 700 punkt 35–36 omhandler de formuleringer som brukes for å uttrykke denne oppfatningen når det gjelder hhv. et rammeverk utformet for å gi et rettviseende bilde og et regelbasert rammeverk.

**Utvalgsrisiko* (Sampling risk) – risikoen for at den konklusjonen revisor trekker på grunnlag av et utvalg, kan være forskjellig fra den konklusjonen revisor ville ha trukket dersom hele populasjonen var gjenstand for den samme revisjonshandlingen. Utvalgsrisiko kan føre til to typer feilaktige konklusjoner:

- (a) Ved en test av kontroller, at kontroller er mer effektive enn de faktisk er, eller ved detaljtester, at det ikke foreligger vesentlig feil når det i realiteten gjør det. Revisor er hovedsakelig opptatt av denne typen feilaktig konklusjon fordi den påvirker revisjonens måloppnåelse og dermed kan føre til en feilaktig konklusjon i revisjonsberetningen.
- (b) Ved en test av kontroller, at kontroller er mindre effektive enn de faktisk er, eller ved detaljtester, at det foreligger vesentlig feil når det i realiteten ikke gjør det. Denne typen feilaktig konklusjon påvirker revisjonens effektivitet fordi den som regel vil føre til merarbeid for å fastslå at den opprinnelige konklusjonen var feil.

**Vesentlig konsernenhet* (Significant component) – en konsernenhet som etter konsernrevisjonsteamets oppfatning (i) er av vesentlig individuell finansiell betydning for konsernet eller (ii) på grunn av sin spesielle art eller spesielle omstendigheter sannsynligvis inkluderer særskilte risikoer for at konsernregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon.

**Vesentlig mangel i intern kontroll* (Significant deficiency in internal control) – en mangel eller kombinasjon av mangler i intern kontroll som, etter revisors profesjonelle skjønn, er tilstrekkelig viktig til at den fortjener oppmerksomhet fra dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll.

Vugge-grav-test (Walk-through test) – en «vugge-grav-test» består i å følge et lite antall transaksjoner som passerer gjennom systemet for økonomisk rapportering.

Vurdere (Assess) – analysere identifiserte risikoer for vesentlig feilinformasjon, for å konkludere hvorvidt de er betydelige. «Vurdere» brukes i relasjon til risiko. Jf. «risikovurderingshandlinger». (Se også «evaluere».)

Årsrapport (Annual report) – et dokument avgitt av en enhet, normalt årlig, som inkluderer enhetens regnskap sammen med den tilhørende revisjonsberetningen.